

en toch door ons
lieden wij ervaren
rokken. Immers
h uit over alle
n in het heden
vij normaal zijn,
toekomst. Onder
vingen weet het
- Dit z.g. iden-
ik" wordt door
onder narcose
ft dit identiteits-
e geldt van de
van onzen slaap-
iet „ik"-bewust-
van den samen-
toch het conti-
moeten worden
stukken uit onze

oeten wij wijzen,
dan voorheen
bij verschillende
en ons lichaam
n hebben, welke
s meer of min-
„ik-verwijderd".
noot en niet ge-
itsch ligt er te
de woorden wel
eer ik een uit-
v. dat iemand
top thee in mijn
toch meer als
iemand mij een
e kop thee had
mij aanstootte,
mij beleedigde,
at; en toch voel
het doen van
t doen van den
dat wij zelf in
nen met het be-
minder centrale

lijk gegeven niet
anneer wij be-
is „ik" beleven,
derscheiden be-
handelings-
zuiver intel-
wij zoozeer met
wij eigenlijk de
bewust meer be-
houding van dat
belevingen.
wij een heele
zinnelijke ge-
f van een „van-
gevoel". Bij de
het „ik"-bewust-
dive aanwezig,
er juist anders-
ser wij denken,
k" ervaren. Bij
o: hoe intenser
ij ons „ik" er-
derscheiden be-
ik" een variatie
en zijn van het
n.
den en bij het
t als bestaande
niet te verwon-
nheid der denk-
in het denk-
ndividuele

den mond der
tin!" En bij de
ichte rijen langs
n laatste eers
dit meer ont-
het sterven en
c. De onafzien-
begrafenis van
te Kanaaniëten
ware rouw der
sting onzer ge-
ons den rouw
n is een zwaar
nillie. Wat een
M. de Koningin
f. Beets besloot
an koning Wil-
t deze woorden
veduwe en Ko-
lleen; laat ons

stin tot sterkte
ie zoo hartelijk
en die te Delft
e gedachte, dat
smart als in
vaart.

van den mensch. Het is immers zoo, dat wij be-
trekkelijk gemakkelijk elkander kunnen nadenken
en over een onderwerp gelijk kunnen denken.

Maar juist in het gevoelsleven en vooral in het
wilsleven uit zich het geheel individueele karakter
van den persoon en daarmee ook het specifieke
van het bestaan van het eigenlijke „ik". Vandaar
dan ook, dat het verklaarbaar is, dat juist sterke
veranderingen in het gevoelsleven en ernstige
stoornissen in het wilsleven bij patienten een
twijfel aan het bestaan van het eigen „ik" te voor-
schijn kunnen roepen.

En uit dit laatste volgt nu niet, dat het „ik" zelf
in gevoelens of in wilsuitingen bestaat. Juist om-
gekeerd, dat het mogelijk is, dat iemand zichzelf
vreemd voorkomt, wanneer de specifieke
functie, waarbij het „ik"-bewustzijn het meest op
den voorgrond treedt, gestoord is, veronderstelt
t bestaan van t eigen en eigenlijke diepste „ik".

En bovendien kan ik nooit uit het feit, dat het
ding zelf ons anders voorkomt bij het wisselen
van de eigenschappen van het ding, besluiten, dat
het ding niet bestaat of niet bestaan heeft. Immers,
wanneer ik een appel zijn eigenschappen van kleur
en smaak en vorm zou kunnen ontnemen, zou ik
het ding niet meer als appel herkennen en kon ik
feitelijk ook zeggen, dat het geen appel meer was;
maar daarom mag ik nog niet zeggen, dat er dus
geen eigenlijke appel bestaat en de appel opgaat
in zijn kwaliteiten. Immers, de kwaliteiten be-
hooren óók tot het wezen van het ding, en zoo
behoort ook het functioneren op het terrein van
het denken, het gevoelsleven en het wilsleven
tot het wezen van het „ik".

Wij meenen hiermede voldoende te hebben ge-
zegd om te mogen concluderen, dat de beschrij-
vende psychologie niet anders kan dan aanvaar-
den het bestaan van het eigenlijke „ik", de
diepste kern van de persoonlijkheid.

Tenslotte merken wij nog op, dat een andere
conclusie ook niet was te verwachten. Immers,
het feit, dat het spreken over „het eigenlijke ik"
verstaanbaar is voor eenvoudigen en geleerden
en dat daarmee de tusschenmenselijke begrip-
pende functie optreedt, doet ons apriori vermoe-
den, dat de term „het eigenlijke" „ik" een wer-
kelijkheid aanduidt.

Wanneer we nu de beschreven feiten nagaan,
dan blijkt, dat de simpele beschrijving der dingen
ons ook reeds op meer dan één punt een ver-
klaring geeft van de verschijnselen, die ieder
levend mensch, die nadenkt over hetgeen hij bij
zichzelf opmerkt, wel bij zichzelf moet consta-
teeren.

Dit behoeft ons niet te verwonderen. Immers de
beschrijvende psychologie doet niets anders dan
eerlijk en rustig (en zonder omtrent de feiten
en gebeurtenissen van te voren
reeds vastgesteld te hebben „hoe het
natuurlijk wezen zal") zich zetten tot de
waarneming der dingen, die God aan ieder mensch
in het eigen psychisch leven te zien wil geven.

En met den meesten nadruk moeten wij erop
wijzen, dat het zoo noodig is, dat wij juist als
mensen, die eerbied hebben voor de schepping
Gods, ons stil en rustig zetten om waar te
nemen. En evenmin als wij omtrent de bloeiwijze
der bloemen, omtrent het wezen van den honig
in die bloemen, omtrent de warmte der zonne-
stralen, en omtrent de gezegende werking van die
stralen kunnen worden ingelicht door er over te
peinzen of door er studeerkamertheorieën over
op te bouwen, evenmin kunnen we de feiten in
het zieleleven kennen, enkel door er over te medi-
teeren of te filosoferen. Wij hebben ook voor
onze calvinistische zielkunde een nauwkeurige en
eerlijke waarneming, óók een waarneming van

De laatste is met het kerkgebouw van oude
tijden verbonden. In vroeger eeuw werden de
dooden in of rondom de kerk begraven. Maar
kroning in de kerk, dit schijnt met de gewone
bestemming van een kerkgebouw weinig overeen
te komen.

In 1898 was de Nieuwe Kerk op den Dam geheel
voor de inhuldigingsplechtigheid ingericht en ver-
sierd. Niet de kansel, maar de troon stond daarbij
op den voorgrond, welke prijkte onder een koepel
met witte zijde gevoerd en bezaaid met gouden
sterren. Hoezeer was toen door vlaggen, Oranje-
banieren en groenslingers langs de wanden het
voorkomen van het kerkgebouw veranderd! Het
gold toen ook een staatkundige gebeurtenis.

Bij de uitvaart van de Koningin-Moeder stond
in de Nieuwe Kerk te Delft alles in het teeken
van droefheid en rouw. Langzaam werd de baar
van den ingang tot het Koor gedragen. En toen
deze was neergezet, schaarden de vorstelijke per-
sonen zich er rondom, en sprak de hofprediker
de lijkrede uit. Daarna daalde de kist in den graf-
kelder. Indrukwekkend oogenblik, dat weer deed
zien, dat alle aardse grootheid ten laatste weg-
zinkt in het graf.

Welk een aangrijpende prediker is de dood. En
wat een kansel is zulk een graftombe. Daaronder
bevinden zich bijna veertig nissen, welke het stof-
felijk overblijfsel van Oranjevorst en vorstinnen

het gebeuren in onze eigen psyche zeer noodig.

En wanneer we ons dan tot die waarneming
gezet hebben, dan blijkt ons al dadelijk, dat dat-
gene dat we duidelijk zagen, daarna ook andere
verschijnselen ons te zien geeft. Het is er mede
zooals met uw ervaring, wanneer ge een terrein
betreedt, waar ge eenige verre herinneringen hebt
liggen. Eerst zijt ge er even vreemd; maar lang-
zamerhand herkent ge eenige vaste punten. En
vóór ge het zelf eigenlijk goed weet, hebt ge uzelf
in de omgeving terug gevonden, en zijt ge ge-
oriënteerd; het ééne punt na het andere gaat tot
u spreken; en wat u eerst nog eenigermate vreemd
was, vindt al ras volle verklaring, en blijkt u toch
wel degelijk heel goed bekend.

Zoo gaat het ook bij de beschrijving der feiten
uit ons zieleleven, en zoo ook is het bij de ver-
klaring der samenhangen in het gebeuren in onze
psyche.

J. W.

HET BOEK VAN DE WEEK

De Ned. Geref. Kerk van Zuid-Afrika en de zaak
van Prof. Du Plessis.

I.

De bekende zaak van Prof. Du Plessis heeft
voor ons Nederlanders niet meer de eerste actua-
liteit, maar ongetwijfeld stellen wij daarin nog
altijd genoegzaam belang om met aandacht te
luisteren naar een man die in de kerkelijke proce-
dure een actief aandeel gehad heeft, en op be-
paalde beslissende momenten een zeer belangrijke
rol heeft vervuld.

Die man is Senator F. S. Malan van Kaapstad,
die als Ouderling onder meer zitting heeft gehad
in de drie Synodes van 1928, 1930 en 1932. Hij heeft
een boek geschreven onder den titel *Ons Kerk*
en Prof. Du Plessis, uitgegeven door de Na-
tionale Pers, Beperk, te Kaapstad, in 1933. In dat
boek wil hij een volledig overzicht geven van het
geheele verloop der zaak en van alle gegevens die
voor de kennis van dat verloop van belang zijn.
Terecht is de schrijver van meening, dat zulk een
overzicht van groote historische waarde is voor de
kerk en het volk van Zuid-Afrika; en wij willen er
bijvoegen, dat dit eveneens het geval is voor tal
van anderen, met name voor hen, die de Gerefor-
meerde Belijdenis van harte zijn toegedaan en de
Gereformeerde Kerk liefhebben. Reden waarom
wij meenen aan het verzoek van den schrijver om
zijn boek in een van onze Nederlandsche perio-
dieken te bespreken volgaarne te mogen voldoen;
en wij danken de Redactie van „De Reformatie"
die ons in de gelegenheid wilde stellen het hier
te doen.

Van de geschiedschrijving, zooals Senator Malan
ons die biedt, meenen wij te mogen zeggen,
dat zij wel zooveel mogelijk objectief, maar daar-
om nog allerminst onpartijdig poogt te zijn. Trou-
wens, de „onpartijdigheid" is een eigenschap,
waarvan men meer en meer inziet, dat we die bij
een wezenlijken historieschrijver niet moeten wen-
schen of verwachten. Wil hij niet alleen maar een
kroniek opstellen, dan zal hij partij moeten kie-
zen, en vanuit het door hem ingenomen standpunt
zijne beoordeeling van de feiten hebben te geven.
Slechts dit ééne hebben wij van hem te verwach-
ten, en mogen wij van hem eischen, dat hij de
feiten eerlijk en onbevangen weergeve, zooals zij
zich hebben voorgedaan, en dat hij zich niet aan
verdraaiing of verwringing van die feiten schuldig
make.

bevatten. Hoe blijkt hier de soevereine vrijmacht
Gods. Driemaal werd daar een doodgeborene bij-
gezet. Van sommige vorstinnen zijn ons de namen
nauwelijks bekend, terwijl de naam van anderen
van geslacht tot geslacht onder ons onvergetelijk
zal blijven.

Koningin Emma werd als een volle en rijpe
schoone ingezameld.

Nog levendig herinneren wij ons, dat zij als een
schoone lentebloem in Hollands tuin werd over-
geplant. Welk een schat onze laatste Oranje-
koning, welke onschatbare zegeningen Nederland
in Koningin Emma heeft ontvangen, kon toen nog
niet worden vermoed. Wel werden in gloedvolle
woorden de beste wenschen en de schoonste ver-
wachtingen uitgesproken. En deze zijn bóven bede
en denken vervuld.

De Gispén schreef aan zijn Jeruzalemschen
vriend: „In een Oranjevorst denken wij ons gaarne
het uitnemendste, wat God aan menschen geven
kan". In dit woord is de schoone beeldtenis van
Koningin Emma treffend geteekend. In haar heb-
ben wij gezien zowel de schoonste Nederlandsche
eigenschappen als de schitterende hoedanigheden
der uitnemendste Oranjes. Een rijk Godsgeschenk
is zij. Waardigheid en gratie, wijsheid en eenvoud
waren bij haar steeds in liefelijke mengeling ver-
eenigd.

Nu de koninklijke grafkelder weer gesloten is,

Zoover wij, die niet in de onmiddellijke nabij-
heid van het schouwtooneel der Zuid-Afrikaansche
kerkelijke historie verkeerden, het vermogen te
beoordeelen, heeft Senator Malan zich aan dezen
eisch gehouden. Wat zijn standpunt betreft, dit
spreekt hij reeds aanstonds open en rond in zijn
„Woord yooraf" uit: als de Belijdenisschriften
van onze kerk ruimte laten voor een godsdienstige
of leerstellige beschouwing, dan behoort er ook
in onze kerk plaats te wezen voor den persoon,
die deze beschouwing toegedaan is.

Dit noemt hij: getrouwheid aan de leer van onze
kerk met tolerantie binnen de perken van onze
Belijdenisschriften. Het zal wel aanstonds duide-
lijk zijn, dat de schrijver, die overigens uitdruk-
kelijk verklaart noch een pleitbezorger van de
leer-opvattingen van Prof. Du Plessis, noch van
die van de meerderheid der Synode te zijn, zich
hiermee zakeijk geheel aan de zijde van Prof.
Du Plessis heeft geplaatst; en dit komt ook verder
in zijn boek telkens en telkens weer uit.

Het is ons doel niet een, zij het ook korte,
samenvatting te geven van al het gebeurde in den
loop der procedure-Du Plessis. Wie zich daarvan
op de hoogte wil stellen, koope en leze dit inder-
daad uiterst instructieve boek.

Liever willen wij enkele opmerkingen maken
over het standpunt van Prof. Du Plessis, en in
verband daarmee over dat van den Schrijver.

Het standpunt van Prof. Du Plessis mag niet
beschouwd en beoordeeld worden als de onbe-
kookte en onberedeneerde inval van een jeugdig
heethoofd: Senator Malan legt er nadruk op dat
het vrucht was van een gerijpte overtuiging; Prof.
Du Plessis was reeds 55 jaar toen zijn blad „Het
Zoeklicht" begon te verschijnen, dat zooveel beroe-
ring in Zuid-Afrika verwekten zou. Dit doet ons
echter begrijpen, waarom in het conflict, hoe
ernstig en herhaald er naar een compromis is
gestreefd, daarvan geen sprake kon zijn. Prof.
Du Plessis kon toch niet nalaten zijn overtuiging
te verdedigen, die op een dergelijke wijze als
vrucht van jarenlange bezinning was ontstaan;
maar ook zijne tegenstanders moesten daarom te
meer, indien zijn standpunt hun onjuist scheen,
met kracht daartegen in verzet komen, en in dat
verzet onverzettelijk zijn.

Kenmerkend voor dat standpunt is de verhou-
ding van de Belijdenis tot de conclusies waartoe
het wetenschappelijk onderzoek gekomen is. Die
verhouding is eigenlijk de spil, waarom het ge-
heele conflict draait. Telkens en telkens komt dat
punt dan ook weer opnieuw in het boek van
Senator Malan aan de orde. Het is wel merk-
waardig dat, nog vóór de benoeming van Prof. Du
Plessis tot hoogleraar, daarover reeds eenige
moeite is ontstaan. In 1912 schreef (toen nog Ds)
Du Plessis in De Kerkbode een artikel „De Pre-
diking en de Jongelingschap", waarin hij onder
meer zeide: „Indien de predikanten niet in staat
zijn om aan te toonen, dat de stellingen van de
hedendaagsche wetenschap, zooals die op de Uni-
versitaire Colleges worden onderwezen, te rijmen
zijn met de Christelijke wereldbeschouwing, dan
laat het zich verstaan, dat zij weldra het oor van
onze best opgevoede jongelingen en jongedochters
zullen verliezen". Even verder spreekt hij onom-
wonden uit, wat men op grond van het gegeven
citaat reeds voor zijn gevoelen houden mag, dat
hij de waarheid en juistheid van de bedoelde stel-
lingen der hedendaagsche wetenschap, ook van
de z.g. „hogere critiek" op den Bijbel, ten volle
aanvaardt. Het is te begrijpen, wanneer iemand
eenmaal zóó over de stellingen der wetenschap
oordeelt, en hij nochtans voor zichzelf en voor
zijn volk, met name voor de jeugd van zijn volk,
den Bijbel en de op dien Bijbel gegronde Gerefor-

mag echter de droefheid over ons groot nationaal
verlies niet de overheerschende stemming wezen.

Veeleer behooren wij ons neer te buigen bij het
dankbaar, om den naam des Heeren te prijzen
voor het kostelijk nationaal bezit, dat de Koningin-
Moeder in onze geëerbiedigde Koningin Wilhel-
mina en in onze geliefde Kroonprinses Juliana ons
heeft nagelaten. Zij het al den dag onze bede, dat
de Heere, de God Harer doorluchtige Voorvaderen,
Haar onder Zijn machtige bescherming en heilige
hoede neme.

„Geef leven aan den stam, die eens zoo welig

Verhef ons edel Vorstenhuis,
Dat Ge eens met glans van ware grootheid
sierde,
Breng Vorst en volk tot Christus' kruis!"
(Nic. Beets.)

Nadat wij in den geest hebben gestaan bij het
volle graf der Oranjevorst, brengt de Paasch-
dag ons bij het ledige graf in Jozefs hof. Daar
wordt ons de volkomen overwinning gepredikt
door Christus, den Vorst des levens, behaald over
dood en graf. Dat ledige graf biedt ons de troost-
rijke verzekering: Als tomhuus is gebroken,
vangt het nieuwe leven aan.

J. P. T.

meerde belijdenis niet wil prijsgeven, dat hij dan naar wegen en middelen zoeken moet om het „gezag“ van den Bijbel in minder strakken zin te nemen, en de bewoordingen der Belijdenis te „verruimen“. Maar hier ligt dan ook de grondfout van heel de beschouwing van Prof. Du Plessis, en eveneens van die van Senator Malan: dat zij zonder meer uitgaan van de juistheid en waarheid van de stellingen der wetenschap, en dat zij zich geen oogenblik rekenschap hebben gegeven van de vraag, of in die stellingen niet een belangrijk element van zuiver objectief menselijk inzicht ligt. Zij hebben de „stellingen“ der wetenschap voor „feiten“ gehouden, en niet bedacht, dat zelfs ook wat wetenschappelijke onderzoekers „feiten“ gelieven te noemen nog heusch niet altoos „feiten“ zijn. Het ontbreekt hun aan de gezonde gedachte dat resultaten van wetenschappelijke methode immer weer opnieuw toetsing van noode hebben. Er is niet een souvereine, alles beslissende, onfeilbare waarheid biedende macht die men met den naam van DE wetenschap bestempelen kan; maar er zijn wetenschappelijke methoden, die door mannen van zeer onderscheiden levens- en wereldbeschouwing kunnen worden gebruikt, en dan, onder invloed van ieders levens- en wereldbeschouwing tot zeer onderscheiden „stellingen“ van wetenschap kunnen leiden. Waren deze dingen, die hier tot de stichting van Vrije Universiteiten in tegenstelling met een gemonopoliseerde wetenschap hebben geleid, ook in Zuid-Afrika onder het oog gezien, wellicht ware dan aan de Ned. Geref. Kerk een zoo droevig conflict als dat met Prof. Du Plessis bespaard gebleven!

G. Ch. AALDERS.

ZENDING EN EVANGELISATIE

De taak der Zending in Engelsch-Indië.

IV.

De geheel veranderde toestand in Engelsch-Indië heeft de vraag doen opkomen, of nu ook de zending niet anders moet optreden dan voorheen. Als het gelij verloop, moeten toch de bakens verzet?

In ons vorig artikel zagen wij, dat de zendings-inspector Ihmels tegen de verkeerde opvattingen o.a. van Heiler positie kiest, en wil, dat de zending zich houdt aan de opdracht van Christus zelf; dat hij echter zijn arbeid in den geest van ootmoed en liefde volbrengt, en dat hij rekening houdt met den natuurlijke aanleg en gaven van den Hindoe, met ontwijking van het syncretisme.

Op dit laatste komen wij nu in dit ons slot-artikel terug. Het brengt ons tevens tot beantwoording van de vraag, of de boodschap der zaligheid in zeker opzicht ook pasklaar gemaakt moet worden voor den Indiër, om het gelooven te vergemakkelijken.

Eigenlijk is dit laatste voor ons geen vraag; de Schrift zegt ons, waaraan wij ons hebben te houden. Toch komt de zending op schier alle terreinen voor moeilijkheden te staan in verband met de wijze waarop hij zal prediken. En hier dreigt weer het gevaar van het syncretisme; daar de Indiër heel gemakkelijk zich verschillende elementen uit andere godsdiensten toeëigent en ze met zijn eigen godsdienst vermengt, moet de zending aldaar dubbel op zijn hoede zijn. Dat velen dit niet zijn, en het syncretisme in de hand werken, valt slechts te betreuen.

Op de bekende Conferentie van Jeruzalem 1928 zeide b.v. de bekende Dr Paul, dat de prediking van het Evangelie een voortreffelijke aansluiting heeft aan het Karma-geloof; en een zekere Chen-chiah, een bekeerde Indiër, ging nog een stap verder, meenende, dat ook de leer der zielsverhuizing niet aan den Indiër mocht worden ontnomen.

Schijnbaar heeft deze redeneering iets goeds. Karma wil toch zeggen, dat de zonde van den mensch moet worden geboet, desnoods door een telkens weer terugkeeren der ziel in een ander lichaam, in een kringloop van jaren en van eeuwen. Hoe gaat de Indiër hieronder gebukt! Maar predik hem nu Christus; en zie, hoe onze Heiland dan als Verlosser wordt verneerlijkt! Hij maakt aan dien kringloop een einde, Hij geeft aan de ziel verlossing. Hij boet voor de zonde en breekt het Karma!

Maar, merkt Dr Ihmels op, men neme deze leer van het Karma en de zielsverhuizing in haar consequenties, gelijk de Indiër natuurlijk doet. Volgens hem toch is de ziel een deel van God, gaat van God uit, en keert dan tot God terug om weer in God op te gaan, onder te gaan. Dat de Christelijke leer rechtstreeks tegenover dit pantheïsme staat, behoeft geen betoog. Daarom kan de leer der zielsverhuizing reeds niet worden geduld.

En wat het Karma betreft: de zonde is voor den Indiër niet veel anders dan het één zijn met de wereld, het behooren tot de zichtbare wereld; dat is dan ook de ellende van den mensch, dat hij door het Karma steeds weer terugkomt tot een

stoffelijk bestaan op aarde; van de stof, van het geen zichtbaar is bevrijd te worden, en straks te worden opgelost in het nirwana, in het niet, in de godheid, zooals de golf zich oplost in den oceaan, is voor hem de verlossing. Hoe kan zulk een leer in het kader der Christelijke leer worden ingelijfd, om Christus als Verlosser te prijzen? Wat de Indiër zoekt is dus verlossing van het stoffelijke bestaan, omdat zulk een bestaan zondig is; maar de Schrift ziet in de zonde iets anders, en alzoo ook in de verlossing; deze is voor hem schuldvergeving, verzoening, en brengt hem tot God terug, dien hij als zijn hemelschen Vader mag liefhebben en dienen.

Dat menige zending toch de leer van het Karma en de zielsverhuizing aanvaardt, al zou het alleen zijn als een aanknoopingspunt, moet dus worden afgewezen, omdat het tot syncretisme leidt, ja ertoe behoort, en de twee godsdiensten: Hindoeïsme en Christendom, dooreenvermengt.

Hetzelfde bezwaar moet worden ingebracht tegen het Sadhoe-ideaal.

Met dit ideaal gaan nog meerderen mede bij den zendingsarbeid. Vooral de bekende Sadhoe Soendar Singh heeft hiertoe den stoot gegeven. Na hem hebben talloos vele Indische Christenen het gele of roze gewaad aangekleed en zijn zij een soort monnikenleven begonnen te leiden. Het was Dr Ihmels opgevallen, hoe allerwege dit Sadhoe-ideaal opgang had gemaakt.

Zoo heeft b.v. de Anglicaansche zending Winslow zelfs een christelijk klooster naar oud-Indisch model gesticht, 't Christa-Seva-Sangha Ashram bij Poona. Op zeer onderhoudende wijze verhaalt Hans Anstein in zijn „Rund um die Welt“ van deze dingen, ook in het belangrijke hoofdstuk over Sadhoe Soendar Singh.

Men heeft ter ondersteuning van deze methode zelfs een tijdschrift uitgegeven. En aan de zendingen wordt, in verband met dit monniken-ideaal, het verwijt gemaakt, dat zij niet voldoende ascetisch leven.

Doch ook hier late men zich niet door den schijn verblinden. Wat is toch voor den Indiër een Sadhoe? Immers niet anders dan een Hindoe, die door den weg van talloze hergeboorten heen zoover is gekomen, dat hij tot innerlijke vrijheid geraakte en nu de boelen van de uitwendigheid, van het stoffelijk bestaan, kan verbreken. En dat is zijn werk. De Sadhoe bevrijdt zichzelf; hij is zijn eigen verlosser.

Dat hiermede het Evangelie van Jezus Christus de doodsteek wordt gegeven, is niet moeilijk in te zien.

Het Sadhoe-ideaal is niet anders dan een ethisch streven; het houdt in een zich afkeeren van de wereld en de aardse dingen. En dat dit een echt-Indische gedachte is, blijkt ook hieruit, dat in alle richtingen en secten van het Hindoeïsme dit ideaal wordt nagestreefd; waarin de Hindoes ook verschillen mogen, in dit ideaal zijn zij één, evenals in de leer van Karma en zielsverhuizing. Een reden temeer om op zijn hoede te zijn, en hier het gevaar van het syncretisme te zien.

Trouwens, het Sadhoe-ideaal heeft nog een anderen gevaarlijken kant: het brengt, gelijk Dr Ihmels het noemt, tot een radicaal individualisme. De ziel staat op zichzelf; zij als ziel volbrengt den kringloop, en zoekt de verlossing voor zichzelf; de ziel denkt om zichzelf alleen: als ik maar verlost ben! O zeker, ook de Indiër, tenminste sommigen onder hen, prediken de werken der barmhartigheid, maar niet terwille van den ellendige, doch van den „barmhartige“ zelf, die door deze zijn werken zijn bevrijding van het Karma en Samsara in de hand werkt. Heel dit ideaal is een verfijnd egoïsme.

En stel hiertegenover de leer der Schrift van 't Koninkrijk Gods, van het lichaam van Christus, van de gemeente des Heeren, van de gemeenschap der heiligen.

De slotsom moet dus zijn, dat het ten eenenmale onmogelijk is, om het Evangelie door een overnemen van de leer der zielsverhuizing en van het monniken-ideaal, voor Indië pasklaar en aannemelijk te maken. Het zou syncretisme zijn met den stempel van het Hindoeïsme erop.

Wij vallen dan ook Dr Ihmels bij, als hij betoogt, dat Christendom en Hindoeïsme tot in den wortel verschillen. En zelfs Dr Otto wees op de Conferentie van Jeruzalem met een herinnering aan Pandita Ramabai erop, dat, wanneer een Hindoe Christus vindt, dit voor hem betekent een volkomen breuk met zijn vroegere godsdienst.

Deze twee voorbeelden van syncretisme worden door Dr Ihmels genoemd, omdat zij kenmerkend zijn voor het wezen van het Hindoeïsme; er waren nog meerdere voorbeelden te noemen van het zoeken van overeenstemming tusschen Christendom en Hindoeïsme. Doch het is zoo genoeg.

Over de vraag, wat dan wel aan den Indiër moet worden gepredikt, kunnen wij nu kort zijn. Dit betreft toch dingen, die onder ons volkomen zekerheid hebben.

Toch is het goed, iets erover te zeggen, omdat de omstandigheden mede bepalen, welk deel der leer men bijzonder naar voren zal brengen.

En dan is Dr Ihmels van oordeel, dat allereerst de nadruk gelegd zal worden op God als Schepper

aller dingen, en tevens als den Heiligen God, die straks in het gericht zal treden met den zondaar. Met deze prediking wordt alle theopanisme weerstaan; zij houdt den Hindoe voor het karakter van zonde en schuld; en tevens wordt het verkeerde van Karma en Samsara daardoor aangewezen. „Alle woorden, in welke de Schrift zoo nadrukkelijk het HEDEN naar voren brengt in zijn betekenissen voor de heilsgeschiedenis, zijn voor Indië van het hoogste gewicht“.

In de tweede plaats moet de prediking zijn een getuigenis van de genade Gods in Christus Jezus. Hij toont ons niet slechts den weg, die tot God leidt, maar Hij is zelf de weg, want Hij verzoent de schuld, die heel wat anders dan het Karma is, en dan ook door geen zielsverhuizing kan worden geboet.

Op 2 Corinthhe 5 legt Dr Ihmels dan ook den nadruk; trouwens, de titel van het gedenkschrift, waarin zijn artikel voorkomt, draagt den naam van „Botschafter an Christi stadt“, d.w.z. gezanten van Christus wege. Zoo wordt duidelijk, dat niet de vraag, waarom de Indiër zich voornamekelijk bekommert, in het middelpunt van alle zoeken en streven mag staan; hoe word ik van de wereld bevrijd? maar: hoe word ik met God verzoend? Dan wordt eveneens duidelijk, dat het niet onze daad is, welke ons redt, maar de almachtige daad van Gods genade. Hiermede is alle Sadhoe-ideaal vernietigd.

De prediking voor Indië is ten slotte ook de prediking van het Koninkrijk Gods; niet van een Koninkrijk, dat slechts in de toekomst ons wacht, maar dat nu reeds in Christus Jezus gekomen is. Dat Rijk sluit ook de schepping in, want het gansche schepsel zucht en ziet uit naar de verschijning van de kinderen Gods in heerlijkheid. Zoo is het Christelijk ideaal niet een wereld-ontvluchting, maar het eischt alles op voor den dienst van God. De Christen zoekt niet maar eigen behoud alleen, maar stelt zich in dienst van de broeders.

De Sanyasi is hem niet het ideaal. Sommigen mogen als Paulus willen zijn, die het charisma der onthouding en der armoede bezat, om zich des te meer aan de prediking van het Evangelie geheel te kunnen geven; maar het gaat niet aan, dit als een ideaal te propageeren. Het ideaal van het Nieuwe Testament is een ander.

Zoo kan dan Dr Ihmels zijn belangrijk artikel besluiten met de woorden: „Alles tezamen genomen kunnen wij dus zeggen, dat ook heden voor Indië geen ander Evangelie overblijft dan dat, hetwelk Paulus aan de Grieksch-Romeinsche wereld van zijn tijd bracht: Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus en dien gekruisigd (1 Cor. 2:2). Hierin is ten slotte alles opgesloten. Het kruis is de prediking van oordeel en van genade, van het nieuwe leven in het Rijk van Christus en van de hoop op de voleinding, waar God zelf de wereld zal heelen. Dit alles moet zoo worden verkondigd, dat daarin de geheele heerlijkheid uitblinkt van het kindschap Gods voor het oog van den Indiër. En wij mogen er vast staan op maken, dat God ten slotte steeds meerderen de ooren zal openen, om Zijn Woord recht te hooren, en te verstaan en te gelooven. Alle teekenen, dat dit geschiedt, zijn reeds aanwezig“.

J. D. W.

PERSSCHOUW

Hen met kuikens, of kadaver met gieren.

Het „Algemeen Weekblad“ heeft iets geschreven over het oorlogsvraagstuk. Naar aanleiding van Stanley Jones' bezoek:

Wanneer men geregeld de couranten leest en vergaderingen bijwoont, heeft men tegenwoordig ruim voldoende gelegenheid om zich te verwonderen over de ontzaglijke, niet zelden uiterst pijnlijke, contrasten, die er in onze samenleving kunnen worden aangetoond.

Op het convent van predikanten werd ook aan Stanley Jones de vraag gesteld hoe de Christelijke Kerken zich in verband met het bewapenings- en oorlogsvraagstuk dienden te gedragen. Stanley Jones wees er in zijn antwoord op, dat er in Amerika Kerken waren, die de overheid te verstaan hadden gegeven, dat zij in geval van oorlog niet meer op de medewerking dier Kerken zou kunnen rekenen. Deze houding was volgens den spreker de eenige houding, die de Christelijke Kerken in de tegenwoordige omstandigheden paste. Wanneer de Christelijke Kerken over de geheele wereld dezelfde verklaring aflegden, zou een regeering zich nog wel eens bedenken, voordat zij aan een ander land den oorlog verklaarde. Het besluit, dat de Kerken bij het gouvernement de medewerking in geval van oorlog opzegden, behoefde niet in te houden, dat aan alle leden directe dienstweigering werd gepredikt, maar dit zou er uit den aard der zaak wel heel licht het gevolg van zijn. Natuurlijk zouden dan de gevangenen vol moeten worden gestopt met talloos velen, die zich om Christus' wil verzetten. Ten slotte zou dit aantal zoo moeten groeien, dat oorlogsverklaringen practisch tot de onmogelijkheden behoorden.

We hebben Jones te spreken. Het is juist is, even wat men te indien men verzet in ell verband volg de schrijver, „den“ oorlog.

Christus houding van lende beel bewoners. „Willen ver opzichte van beeld gebel zich zoude geluisterd 70 na Chr Christus ec het eindig Wij kun een cadav Hebben e de gaten? men genie

Ik hoop, gaten hebben in de eerste doch als th sias ge; zoo maar co een staat staat is). En de kwestie, kadaver v al had Isra gekeerd, ook in al zijn v raal; ook al zijn geweest Christus om den oorlog, de qualificat

De P. Ded

Het Clas de Cock g keurig. Op den is.

Maar... lijkheid va nog appè Bestuur he meerdere en misgre Op haar l van de ac vergaderin heeft, dat des Heere en zich b het Prov loopig nie opnieuw. is, wegens tot die sc aanklacht der Linder verklaard, en dat ge kondigen, Wat has doen?

Heelme Dooden ten ee pen, vonn daartoe n ten tw vonnis alle naatregel wezen aan worden; ten de gronde iemand in schorsen e zoek in te De Cock in Reddingi ten vi aanklacht Linden — het Classi Herv. K Reglement Dus — e Daden v Verplich Koning de opgelegd.

Is het g Kunt ge Dit is g en schijn onrecht, is vonnis, da bestuur z Het Pro en geexan Coek, prec